

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Θύελλα
και Ψη
Ορμή

γενική εξομολόγηση

Λ Ο Γ Ο _ Τ Υ Π Ο

εκδόσεις

*Οι αρχές μας δεν είναι προκαθορισμένες
Τις αναζητάμε*

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021, Αθήνα, Πέρση / Μάνια

Η Πέρση, από το Περσεφόνη, μπήκε μέσα πελαγωμένη. Άρχισε να της μιλάει ακατάπαυστα. Αν ήταν κείμενο, δεν θα είχε τελείες και κόμματα. Η Μάνια έκλεισε τα μάτια και έφερε στο μυαλό της έναν καταρράκτη. Η Πέρση συνέχισε την άτακτη ροή λέξεων, το ίδιο και τα νερά του καταρράκτη συνέχισαν να κυλούν στο μυαλό της Μάνιας. Κάποτε ένας φίλος της Μάνιας –θα σας πω αργότερα γι’ αυτόν– της είχε πει ότι *οι καταρράκτες είναι το μεταβατικό στάδιο ανάμεσα στις πηγές των βουνών και τη θάλασσα, αλλά πάντα μιλάμε για νερό. Το νερό έχει πάντα έναν γυάλινο ήχο, τόσο μαγικά αβίαστο, που όμως δυστυχώς με τις απροσεξίες μας σπάει, γίνεται θρύψαλα...* Τότε είχε νοιώσει βαρετά, σαν ένα παιδί που ενώ καταλαβαίνει ότι κάτι σοβαρό του λένε, αρνείται όμως να ασχοληθεί με τέτοια ζητήματα. Προτιμούσε να τον κοιτάει, να τον παρατηρεί και κρυφά μέσα της να γοητεύεται από την αγάπη και προσοχή που της έδειχνε.

Τότε ήταν ακόμα πολύ νέα.

«Πέρση, Περσεφόνη, φόνη και σιφόνι», της είπε με κλειστά μάτια. Το Φόνη δεν ταίριαζε πουθενά, απλά έστεκε μετέωρο, δική της ανακάλυψη για να γίνεται εύηχο το γλωσσικό κατασκευασμά της, με το οποίο πείραζε και εκνεύριζε τη βοηδό της.

«Πέρση, Περσεφόνη, φόνη και σιφόνι», ξανάπε, «δεν ακούω τίποτα από όσα λες ή μάλλον προσπαθείς να μου πεις. Θέλω την ηρεμία μου, από τον τρόπο που μιλάς κρίνω ότι τίποτα σημαντικό δεν έχεις να μου πεις».

Η Πέρση είχε μείνει άπραγη και ηττημένη.

«Σαν να μην πέρασε μια μέρα...» είπε η Μάνια. Ήταν μια ατάκα από τον πρωταγωνιστικό ρόλο της που μετά από δεκατρείς μέρες θα 'κανε πρεμιέρα.

«Μα είχαν πάρει τηλέφωνο και...» άρχισε να λέει η βοηδός.

Με ένα τίναγμα του κεφαλιού της έκανε την Πέρση να σταματήσει, να ανοίξει την πόρτα και να φύγει από τη σοφίτα. Η Μάνια είχε καταφέρει να εξασκεί μία απεριόριστη εξουσία πάνω της. Η Πέρση ήταν ένας άνθρωπος που είχε αποφασίσει στη ζωή της να υπηρετεί. Συγχωρούσε στον αφέντη της την υπερβολή, μόνο όταν αυτή ήταν πνευματώδης και χιουμοριστική. Όταν η υπερβολή ήταν άκομψη, διγόταν και ήξερε πολύ καλά πώς να υπερασπίσει την αξιοπρεπεία της. Και ευτυχώς και για τις δύο τα όρια δεν ξε-

περνιόντουσαν. Τις πιο πολλές φορές όταν η Μάνια ήθελε να την αποφύγει ή να της επιτεθεί, το 'κανε σαν να έπαιζε έναν ρόλο από ένα θεατρικό έργο. Αυτό κατά περίεργο τρόπο αποσυμφόριζε την Πέρση. Και αυτή με τη σειρά της υποδύοταν την εκνευρισμένη, την απογοητευμένη, τη διγμένη. Η Μάνια τη θεωρούσε άνθρωπο εμπιστοσύνης αφού τα έκανε όλα για αυτήν. Της κανόνιζε τα ραντεβού και τις συνεντεύξεις, την αγκάλιαζε όταν έκλαιγε, της ψώνιζε για το σπίτι, την άκουγε να προβάρει τον ρόλο της, την άκουγε να μιλάει στον εαυτό της. Αυτά η Μάνια τα εκτιμούσε και τα πλήρωνε. Δεν ήταν φίλη της, όταν στην μέση μπαίνουν τα λεφτά, η φιλία μπερδεύεται. Η Πέρση ήξερε, ίσως, τα περισσότερα πράγματα για τη Μάνια, αφού την ακολουθούσε σαν σκιά στην καθημερινότητα της.

Άνοιξε τα μάτια και άφησε κατά μέρος τις αναμνήσεις και τον καταρράκτη στην μεταβατική του πορεία. Σηκώθηκε, πέρασε μπροστά από τον καθρέφτη, δώρο του πρώην άντρα της. Σταμάτησε, κοίταξε το πρόσωπό και τα μάτια της. Ο καθρέφτης ήταν ακανόνιστος και περιμετρικά έτρεχε φωτισμός νέον. Όταν τον είχε πρωτανάψει ο Νάσος, εκείνη δεν ήξερε αν έπρεπε να τον θεωρήσει μεταμοντέρνο ή κιτς. Όταν έμαθε την τιμή, αποφάσισε ότι ήταν μεταμοντέρνος.

Το πρόσωπό της αναδόσθηνε μαζί με το φως. Τα κόκκινα μαλλιά της, αν και είχαν χάσει το ανέμελο φούντωμά τους,

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

ήταν εντυπωσιακά. Ένοιωσε να μπαίνει μέσα στο βλέμμα της, να παίρνει δάρρος και να νικά τον φόβο της ηλικιακής πραγματικότητας. Ήταν Δεκέμβριος και ήδη βηματίζε στο πρώτο έτος της τέταρτης δεκαετίας της ζωής της. Ήταν Δεκέμβριος του 2021.

Ο Νάσος της είχε υποσχεθεί ότι θα ερχόταν από το «νησί» –έτσι έλεγαν την Αγγλία μεταξύ τους– για την πρεμιέρα της. Εκεί είχαν γνωριστεί, εκείνη παρακολουδούσε σεμινάρια κοντά στον θεατρολόγο Τζόναθαν Γουάιτ και εκείνος έκανε ένα δεύτερο μεταπτυχιακό στους «κακοήθεις όγκους του θυρεοειδούς αδένος». Ποτέ δεν της άρεσε αυτό το μεταπτυχιακό, αλλά αυτό ήταν που από ένα καπρίτσιο της ζωής τους είχε ενώσει.

**ΙΟΥΝΙΟΣ 2018, Λονδίνο, Μάνια / Τζόναθαν / Πέτρα /
Νάσος**

Όσο καλά ήταν τα αγγλικά της συντακτικά, άλλο τόσο άγρια τα μιλούσε. Θύμιζε εργάτρια του Μάντσεστερ. Όσο αυτή προσπαθούσε, τόσο ο Τζόναθαν τη μάλωνε!

«Γλυκειά μου, μην προσπαθείς! Το θέατρο είναι η ζωή, είναι η ψυχή! Έχεις δει τελειότητα σ' αυτά μέχρι τώρα; Έχουν ψεγάδια, γρατζουνιές, ατέλειες. Σαν τον έρωτα, αν καταλαβαίνεις, μικρή μου Μάνι», έτσι την έλεγε.

«Μην φοβάσαι την προφορά σου, είναι αιχμηρή, μακριά από τύπους και δείχνει σ' όλους μια άλλη οπτική. Πώς θα μπορούσαν να 'ταν τα πράγματα αν... αν... αν είχε γίνει κάτι διαφορετικό! Αν, ας πούμε, το Μάντσεστερ ήταν η πρωτεύουσα της χώρας».

Ο Τζόναθαν έβαζε πάντα αυτό το αναθεματισμένο εάν, που τόσο την αναστάτωνε. Ο τύπος ήταν κοντά στα εξήντα. Ήταν πάντα «ερωτευμένος με τη ζωή, ποτέ με τη δειλή

ανθρωπότητα!»). Ήταν εριστικός, υπερβολικός και κάθε Τρίτη συμπονετικός με τους γύρω του. Είχε βρει αυτή την αναλογία, αυτή την φόρμουλα για να μπορεί με κάποιον τρόπο να 'χει κάποιες υποτυπώδεις σχέσεις με τους γύρω του. Κάθε Τρίτη δεν τσακωνόταν, δεν έπιανε κάποιον από τα μούτρα. Μαλάκωνε. Προσπαδούσε να σκεφτεί από τη μεριά των άλλων. Και έδινε ευκαιρία σε έναν άνθρωπο να τον πλησιάσει. Τις πιο πολλές φορές αυτή η πρακτική δεν έφερνε αποτελέσματα, αλλά εκείνος θεωρούσε πως είχε κάνει το καθήκον του. Ήθελε πάντα να ανατρέψει αυτό που στην ιστορία της κοινωνίας και των ανθρώπων φάνταζε η πιο σωστή επιλογή και σαν μονόδρομος. Συχνά έλεγε «η λογική είναι υπεκφυγή». Χρησιμοποιούσε συνεχώς τέτοια αποφθέγματα χωρίς ποτέ να ενημερώνει αν ήταν από τον Μάκβεδ του Σαίξπηρ, από μια συνέντευξη του Τζορτζ Μπεστ, από έναν λιμενεργάτη ή δικά του. Οι συνομιλητές του έμεναν πάντα με την απορία και την ανασφάλεια αν αυτό που τους είχε πει ήταν κάτι σοβαρό –τα λόγια ενός σοφού άνδρα– ή τα λόγια του αλκοόλ.

Εκτός από την Τρίτη, λοιπόν, ο Καθηγητής έδινε «ταυτότητα» και σ' άλλες μέρες της εβδομάδας. Κάθε Παρασκευή βράδυ έπινε ως εκεί που δεν πήγαινε άλλο. Κοντά σ' αυτόν και η Μάνια είχε ξεσηκώσει αυτή τη συνήθεια να τον συντροφεύει μέχρι τις δώδεκα και μισή κάθε Παρασκευή. Στα μπαρ όπου πήγαιναν, έκαναν πάντα αισθητή την παρουσία

τους. Μετά τις δώδεκα και μισή τον άφηνε, ήθελε να μείνει μόνος του. Έμελλε ένα τέτοιο βράδυ Παρασκευής και από μια «τυχειότητα», ένα «αν», όπως έλεγε ο Καθηγητής, η Μάνια να γνωρίσει τον άνδρα που θα παντρευόταν.

Ο Τζόναθαν ή —όπως τον φώναζαν οι μπάρμαν— Μίστερ Φράιντεϊ, είχε δύο αγαπημένες μαθήτριες· την Μάνια και την Πέτρα.

Η Πέτρα, μια Ολλανδέζα, όνομα και πράγμα. Ψηλή, ξανδιά, δυνατή και σκληρή, με αμφιλεγόμενη δηλυκότητα και διπλή σεξουαλική ζωή. Δεν μίλαγε ποτέ για το παρελθόν της και αν ποτέ γινόταν πόλεμος ενάντια στην συναισθηματική τρυφερότητα, η Πέτρα θα είχε καταταγεί από τους πρώτους εθελοντές. Η Μάνια ήταν κοντή —σε σχέση με την Πέτρα— γλυκειά, αραχνοϋφαντη. Στις παρασκευιάτικες μάχες με το ουίσκυ ο Καθηγητής τις εξωθούσε στην κατανάλωση «του θεσπέσιου ποτού». Μετά από μια δυο ώρες τις έβαζε να παίξουν ρόλους μέσα στον χώρο. Να τσακώνονται μεταξύ τους, να είναι ζευγάρι, να λιποθυμά η μια από το ποτό και ό,τι άλλο μπορεί να του ερχόταν στο μυαλό.

«Δεν ξέρετε τι σας χαρίζω, δεν ξέρετε», μονολογούσε ο εξηντάρης Καθηγητής πίνοντας και κοιτώντας την Πέτρα να κλαίει μόνη της σε μια μοναχική γωνιά, επειδή δήθεν την παράτησε ο φίλος της. Συνήθως έδινε ανάποδους ρόλους. Η Πέτρα ευάλωτη, συναισθηματική, τρωτή. Η Μάνια σκληρή, αντράκι και επιθετική.

Μια τέτοια Παρασκευή ακριβώς από πίσω τους μια «αγέλη γιατρών», όπως την ονόμασε ο Τζόναθαν, έπινε και γιόρταζε. Και φώναζε! Πολύ! Ένας από αυτούς είχε καταφέρει κάτι πολύ σπουδαίο. Ο Καθηγητής είχε εκνευριστεί γιατί αδυνατούσε μέσα στις ιατρικές ιαχές να αναπτύξει μια από τις θεωρίες του.

«Τις ξέσκισα τις κακοήθειες», ακούστηκε δυνατά και εξαντλητικά γέλια κυριάρχησαν στον χώρο. Το μάτι του Τζόναθαν γυάλισε, γύρισε στην Μάνια και της είπε: «Γλυκειά μου κόρη, αυτοσχεδίασε, δεν ξέρω τι θα κάνεις, χρησιμοποίησε τα πάντα όσα ξέρεις και δεν ξέρεις, μα κάντους να σταματήσουν!».

Η «μαθήτρια» έπαιξε τα μάτια της, σαν λαγωνικό στύλωσε τις αισθήσεις της στην παρέα, παρατήρησε την αγέλη και όταν ένοιωσε έτοιμη, όρμησε προς τα κει!

Αφού έλυσε τα μαλλιά της, στάθηκε μπροστά τους με τα χέρια μαζεμένα πίσω από την πλάτη της. Βημάτιζε σιγά σιγά, πέρα δώδε σε απόσταση δύο τριών μέτρων. Η κίνηση αυτή έδειχνε άνεση και επιθετικότητα –επιθετικότητα σοβαρή, όχι έξαλλη– άρα πιο επικίνδυνη. Όλο αυτό το σκηνικό ήταν από έναν ρόλο που 'χε υποηδεί πριν πολλά χρόνια. Τη γυναίκα ενός έπαρχου Ρωμαίου, που μίλαγε στις δούλες της. Τις κατσάδιαζε γιατί κάποια από όλες είχε δηλητηριάσει τον αγαπημένο της δούλο. Ήταν αποφασισμένη να θανατώσει μία από όλες, αν δεν μάθαινε την

πραγματική ένοχη. Το καινούργιο στοιχείο ήταν τα χέρια πίσω! Αυτό το είχε αντιγράψει από έναν φίλο της που υποκρινόταν έναν πρόσσο αξιωματικό που μίλαγε σε γάλλους αιχμαλώτους. Τους προειδοποιούσε με απλά και ήρεμα λόγια πως αν συνεχίσουν να διαμαρτύρονται για την έλλειψη νερού, θα αναγκαστεί να εκτελέσει τον γηραιότερο.

Η εξουσία αποτυπώνεται πρώτα από όλα με κινήσεις...

Ήδη η παρέα είχε σταματήσει και μια μεγάλη αμηχανία πήδαγε από τον έναν στον άλλο. Η Μάνια χωρίς να κοιτά κανέναν –η εξουσία δεν σε κοιτά, σε προσπερνά– είπε με τραβηγμένη μαντσεστεριανή προφορά:

«Το ότι ενίστε μας σώζετε τις ζωές δεν σημαίνει ότι σας δίνει το δικαίωμα να θανατώνετε τις Παρασκευές μας με την επαγγελματική σας οκνηρία, που την νομίζετε διασκέδαση». Για ορισμένα δευτερόλεπτα υπήρξε ένοχη σιωπή, οπότε, όπως συμβαίνει πάντα σ' αυτές τις περιπτώσεις, ο πιο δειλός ή ο πιο χαζός επιτίθεται. Είτε αυτός που δεν καταλαβαίνει είτε αυτός που φοβάται.

«Μην τύχει κοκκινομάλλικο κανίς να έρθεις ποτέ να σε εξετάσω, δεν θα σταματάω με τίποτα και θα σ' αρέσει», είπε με χυδαίο χαμόγελο ο γυναικολόγος της παρέας και με μία κίνηση των χεριών του έκανε πως ανοίγει γυναικεία πόδια.

Τότε πολύ γρήγορα έγιναν δύο πράγματα. Οι υπόλοιποι της παρέας πάγωσαν από την χοντράδα, ενώ η Μάνια εξορ-

γίστηκε πολύ. Δεν ήταν πια αυτοσχεδιασμός, θέατρο και υποκριτική. Ήταν μένος, πόλεμος και μίσος. «Τι είπες ρε ξεφτίλα, θα σε ξεσκίσω», βροντοφώναξε σε άπταιστα ελληνικά το «κανίς» και χύμηξε στον γυναικολόγο. Ο Καθηγητής ξαφνιάστηκε τόσο πολύ που έπεσε από το σκαμπό, ενώ η Πέτρα ξεκίνησε με σταθερά απειλητικά βήματα να δρασκελίζει προς το πεδίο μάχης. Ήδη είχε αποφασίσει ποιον και πού θα χτυπήσει. Ένα βράδυ είχε κάνει διάλεξη στον Καθηγητή και τη Μάνια πώς πρέπει κανείς να κινείται σε τέτοιες περιπτώσεις.

«Πρώτα χτυπάμε τον αρχηγό, τον πιο δυνατό, τον πιο μάγκα. Και τον χτυπάμε στη μύτη για να ξεκινήσουν τα αίματα! Αμέσως μετά χτυπάμε τον πιο αδύναμο, που συνήθως είναι και ο πιο δειλός γιατί θα φοβηθεί πολύ και μέσα στην τρέλα του και την απόγνωσή του μπορεί να μας επιτεθεί! Ε, μετά βλέπουμε!»

Ένας από όλους, αυτός που είχε «ξεσκίσει την κακοήθεια» πριν από λίγα λεπτά, είχε βρεθεί ανάμεσα στον δύστυχο γυναικολόγο, που δεν είχε συνειδητοποιήσει τι γινόταν και ούτε βέβαια είχε καταλάβει την ελληνική πολεμική ιαχή, και την Μάνια που προσπαδούσε να τον γραπώσει. Ο ειρηνοποιός φώναξε στην Μάνια: «Ωπα-ώπα, Έλληνας είμαι και γω, ήρεμα».

Ο Νάσος κατάφερε να χωρίσει τους δύο εχθρικούς πολιτισμούς, η Μάνια ξαφνιάστηκε από τα ελληνικά, ενώ ο Σκωτσέζος γυναικολόγος ζητούσε καδισμένος συνεχώς

συγγνώμη. Η Πέτρα ανασήκωνε τον Καθηγητή, ο οποίος μονολογούσε συνεχώς «είμαι μεγάλος πια για τέτοια ξεφαντώματα».

Μετά από λίγες μέρες ο Νάσος και η Μάνια ξαναβρέθηκαν, γέλασαν, κοιτάχτηκαν, ακουμπήθηκαν, ερωτεύτηκαν και μετά από μερικούς μήνες παντρεύτηκαν.

Ο Μίστερ Φράιντεϊ ποτέ δεν ξέχασε εκείνη τη βραδιά. Δεν συγχώρησε ποτέ στον εαυτό του ότι με δική του πρωτοβουλία η μαθήτριά του γνώρισε τον Νάσο. Δεν τον συμπάθησε ποτέ και καθόλου, δεν του 'δωσε ούτε μια ευκαιρία όταν στις δυο τρεις φορές που βρέθηκαν μαζί ο γιατρός προσπάθησε να τον πλησιάσει. Ζήλια; Αντιθετικές έως και εχθρικές ταυτότητες; Καλυμμένοι αρσενικοί εγωισμοί; Εκείνη πείραζε τον Καθηγητή:

«Μα είδες πως η θεωρία σου με τα εάν είναι σωστή; Εάν δεν ήσουν εσύ, εάν δεν είχες εκείνη την ιδέα, εάν δενμίλαγε ο Σκωτσέζος, εάν, εάν, εάν».

«Γίνεσαι αυθάδης, δεν καταλαβαίνεις τις λεπτές διαφορές ανάμεσα σε φαινομενικά ταυτόσημες καταστάσεις», της απαντούσε και αμέσως γύρναγε την κουβέντα στο θέατρο, στις ασκήσεις και στις πρόβες. Η Μάνια χαμογελούσε καλόκαρδα, όχι όμως ότι δεν την ενοχλούσε η συμπεριφορά του Καθηγητή. Βέβαια και εκείνη μέσα της δεν ήταν καθόλου σίγουρη για τη σχέση της με τον Νάσο.